

Valtuuston kokous 27 / 1 2021²

Aloitteen sisältö

Lapin sovittelutoimiston käyttö jatkuvissa koulukiusaamistapauksissa.

Aloitteen tarkoituksena on, että Keminmaan kouluissa aletaan säännönmukaisesti käyttää Lapin sovittelutoimiston sovittelijoita ratkaisemaan koulukiusaamistapauksia.

Koulukiusaaminen aiheuttaa sen uhrille pitkäkestoista kärsimystä ja yhteiskunnalle kustannuksia näkyen mm. koulupoissaoloina, syrjäytymisenä, mielenterveysongelmina sekä kuormittaen uhrin ohella mm. opettajia, terveydenhoitajia, koulukuraattoreja ja lastenpsykiatriaa.

Tutkimukset osoittavat, että mikäli häiriökäyttäytymiseen ei puututa ja kiusaajana toimivalla lapsella on esimerkiksi persoonallisuushäiriöön viittaavia piirteitä, ongelmiin puuttumatta jättäminen niiden varhaisvaiheessa ennustaa vahvasti syrjäytymistä ja tulevaa rikollisuutta (mm. Sinkkonen, Lauerma ym.).

Kiusaamiseen pitää puuttua mahdollisimman pian. Lapin sovittelutoimiston mukaan heille ohjautuvat kiusaamistapaukset olisi hyvä saattaa sovittelun piiriin huomattavasti varhaisemmassa vaiheessa - ennen ongelmien kärjistymistä.

Lapin sovittelutoimiston Kemin yksikössä on soviteltu lukuisia koulukiusaamistapauksia; nykyään mm. Kemin kouluissa on hyviä kokemuksia kiusaamistilanteiden sovittelusta. Nuorimmat sovitteluun osallistuneet ovat olleet 7-vuotiaita. Kemin yksikössä on hoidettu kiusaamistapauksia, joissa koulukiusaaminen on jatkunut vuosia ja onnistuneella sovittelulla kiusaaminen on saatu loppumaan. Sovittelutoimiston Sanna Toivaisen mukaan poliisinkin toiveena on, että alle 15-vuotiaiden välillä tapahtunut koulukiusaaminen ohjattaisiin suoraan sovittelutoimistoon johtuen mm. rikosvastuun ikärajasta (15-vuotta). Poliisi ohjaa tietoonsa tulleet alle 15-vuotiaiden tapaukset joka tapauksessa sovitteluun. Tarvittaessa sovittelutoimistolla on suora yhteys sosiaalitoimeen ja lastensuojeluun. Sovittelutoimistolla voi tarvittaessa olla hyvin aktiivinen rooli jatkuvan kiusaamisen selvittelyssä, mitä ei ole monessa kunnassa ja kaupungissa huomattu hyödyntää esim. henkilökunnan tai rehtorin vaihtuessa ja tiedonkulun katketessa.

Sovittelutoiminta on kokonaan valtion rahoittamaa eikä siitä koidu kustannuksia kunnalle.

Sovittelutoimistossa voidaan sovittaa myös koulumatkoilla ja vapaa-ajalla tapahtuvaa kiusaamista, joihin kouluissa ei välttämättä puututa. Opettajien ja kuraattorien työaika vapautuu heidän varsinaiseen tehtäväänsä, kun kiusaamistilanteiden ratkaiseminen ohjataan koulutetuille ja ulkopuolisille sovittelijoille.

Avainasemassa sovitteluun ohjauksessa toimisivat koulujen opettajat ja rehtorit. Sovittelutoimintaa voisi koordinoida esimerkiksi kutsumalla rehtorien palaveriin Lapin sovittelutoimiston sovittelija ja koronapandemian helpottaessa sovittelijan voi kutsua esimerkiksi vanhempainiltaan.

Koulujen rehtorit voivat myös viestittää vanhemmille esim. Wilman kautta tietoa sovittelusta ja

Valtuuston kokous ___ / ___ 2021

sovittelumahdollisuudesta mm. koulumatkoilla tai vapaa-ajalla tapahtuvan kiusaamisen ratkaisemisessa.

Linkkejä:

<https://yle.fi/uutiset/3-9172809>

<https://yle.fi/uutiset/3-9515724>

Millä tavoin aloite toteuttaa voimassa olevaa kuntastrategiaa?

Edistää lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta sekä ehkäisee syrjäytymistä. Aloite on kuntastrategian ja vision mukainen

Visio "Keminmaa luo kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta yhteistyössä yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa. Keminmaasta kasvaa alueen hyvinvointipalvelujen keskus, joka aikaansaa työllisyyttä ja kasvua."

Toteutuuko aloite talousarviossa olevilla resursseilla?

Kyllä

Ei (jos vastasit ei, niin mitä resursseja mielestäsi tarvitaan)

Sovittelutoiminta on valtion maksamaa.

Aloitteen toteuttamisajankohta

Alkaen heti.

Päiväys

27.1.
2022

Allekirjoitukset

Laura Tuomela,
Anna Pauna, Auli Tasala, Jarno Vuorinen, Sami Alm, Jari Alalahti, Henna Korpi, Janne Hietala, Ilpo Varonen, Jonna Pakisjärvi, Harri Paldanius, Antti Valta, MARIA RAVEA, PETRI JUNTUKA